

ČLANCI

INTERVJUI

ISTRAŽIVANJA

KNJIGE

IGRANJE U PRVOJ LIGI: JEBO SAD HILJADU EURA

Objavljeno: 28.09.2022

Donosimo vam treći u seriji od pet tekstova “Neka ne pati koga smeta – nogometaši i nogometašice kao radnici i radnice” naše Ivane Perić. Prvi tekst, o stečaju NK Intera iz Zaprešića, možete pročitati [ovdje](#). Drugi tekst, o problemima i perspektivama u ženskom nogometu u Hrvatskoj, možete pročitati [ovdje](#).

“Svaka poveznica u današnjem nogometu potvrđuje i nastavlja nejednakost, od beznaadne nevolje malih lokalnih klubova u siromašnim zemljama, do svemoći korporacija koje vode europske lige”

Eduardo Galeano

Krajem kolovoza završio je ljetni prijelazni rok za nogometaše, a među njima je i ove godine bilo dosta onih koji su se nadali ponudi nekog kluba izvan Hrvatske. U žarkoj želji za transferom **Mario Jokić**, član Hrvatske udruge Nogometni sindikat (HUNS) i ovogodišnji sudionik HUNS-ova Kampa za igrače bez ugovora, umalo je postao žrtva internetske prevare lažnih nogometnih agenata koji preko društvenih mreža igračima šalju razne primamljive ponude. Jokić je preko sindikata [odlučio ispričati](#) svoju ispovijest, i upozoriti druge igrače da se paze ovakvih prevara za vrijeme prijelaznih rokova.

“SNOVI SE OSTVARUJU. OVO JE MOJ TRENUTAK”

“Sasvim neočekivano na Instagram mi dolazi poruka od menadžera **Francoisa Voireta** koja glasi: 'Pozdrav Mario, nudim ti priliku da zaigraš u 2. španjolskoj ligi. Klub se zove Deportivo Leganes. Ja sam licencirani FFF i RFEF menadžer agencije FC Sport Management. Volio bih te pitati jesi li zainteresiran? Ovo ti je moj broj i e-mail pa se javi ako si zainteresiran.'

U tom trenutku sam se osjećao uzbuđeno i sretno, da se snovi ostvaruju i da je ovo moj trenutak”, piše Jokić.

Javio se Francois putem WhatsAppa i krenulo je dopisivanje.

Nakon toga mu je Francois poslao informacije o klubu te mu obećao da će se detaljno potruditi da uvjeri klub da odaberu baš njega. Poslao mu je i listu pitanja o tome koji su mu osobni ciljevi i koji segment igre želi poboljšati, a sve kako bi se “bolje upoznali i stekli uzajamno povjerenje”. Sve te informacije Francois potom prosljeđuje generalnom menadžeru kluba, **Imanolu Idiakezu**, i tu završava razgovor. Jokić se guglajući uvjerio da su sve informacije o klubu točne i pouzdane.

Francois mu se zatim opet javlja. “Da budemo sigurni da te klub želi, moraš mi poslati e-mail da ti klub pošalje potvrdu da želiš da pregovaraju s tobom te da ti se ja službeno javim preko e-maila agencije. Šaljem sve potrebno i željno iščekujem odgovor. Idući dan stiže mi e-mail od kluba na španjolskom i engleskom jeziku u obliku potvrde da klub želi stopera, na potvrdi se nalazi moje ime i prezime, potpis kluba i pečat od Leganesa, kao i od agencije. Javlja mi se

Francois i pita me može li mi poslati ponudu od kluba. Ponuda je bila vrhunska i ja sam je prihvatio”, prisjeća se Jokić.

Četvrti dan komunikacije, stiže mu ponuda od kluba i agencije na e-mail, španjolska i engleska verzija, sve onako kako su se dogovorili. Javlja da je pogledao ugovor i da je sve u redu, i šalje im svoju kućnu adresu u Zagrebu na koju mu mogu poslati ugovor. Idućeg dana čuo se s menadžerom, kaže mu da je klub pripremio avionske karte, hotelski smještaj, vozača koji će doći po Jokića. Sedmog dana komunikacije, menadžer se javlja da ima mali problem, da mu je nažalost blokiran račun od agencije i da se ne može napraviti transfer jer španjolski savez želi poslovať samo s urednim agencijama.

Jokić ga pita koliko će to trajati. Francois odgovara da sve dok ne podmiri minus od agencija i zatim “iako mu je neugodno i nikad to ne radi” pita Jokića za pomoć. Ispostavlja se da ima dug od 21.000 eura, ali da on ima 12.000 eura i da mu hitno treba ostalih 9.000 eura da se klub ne bi predomislio. “Tu već počinjem sumnjati, te sam ga pitao ima li nekog od igrača da mu posude novac ili nekoga od svoje obitelji, ili da jednostavno uzme kredit u banci i zatvori dugovanje. Pitao sam ga da mi pošalje svoje podatke za uplatu, provjerit ću sa svojom bankom mogu li dići kredit da mu pomognem. Dobivam podatke koji imaju totalno drugo ime i prezime, sve na adresi u Parizu. Odlazim na policiju i sve prijavljujem, slikam sve poruke, pozive i dajem podatke koji su potrebni u nadi da će se prevaranti jednog dana uhvatiti”, piše Jokić.

Javio se nakon svega i prijateljima nogometašima u nadi da je jedini koji je to prošao, ali je ispalo da nije. Jedan njegov poznanik nije prepoznao prevaru i ostao je bez 3.000 eura.

IGRAČI U PEKARI: IZVINITE, SAMO GLEDAM

Dok ih se s jedne strane vabi da izgube tisuće eura kao žrtve lažnih nogometnih agenata, s druge strane većina nogometaša u Hrvatskoj igra za jedva tisuću eura, čak i oni koji igraju u najvišem rangu natjecanja. Jedan igrač Slaven Belupa kazao nam je da su im plaće svima u klubu nedavno srezane, nekima čak i za pedeset posto, pa on tako trenutno kao igrač prvoligaša ima plaću malo veću od tisuću eura. Kako će se nositi s galopirajućom inflacijom, kaže da ne zna, živi i igra u strahu iz sedmice u sedmicu.

Prisjetimo se ovdje i priče **Stipe Plazibata**, koji je svojevremeno kao igrač prvoligaškog Šibenika jedva preživljavao. “Imali smo interni vic koji je jednom spomenuo **Bačelić-Grgić**: Dođe igrač Šibenika u pekaru, žena ga pita što ćeš, a on kaže ništa, izvinite, samo gledam. Doslovno nije bilo ni za kiflić. Uzdržavali su me roditelji koji su mi davali džeparac. Moj otac je najzaslužniji što sam uopće počeo igrati, a i što sam nastavljao kad je bilo najteže.

Od kluba smo imali jedino mukte ručak i večeru. Sto ludosti ti je u glavi, a ne možeš ništa. Limitiran si maksimalno. Ti kao igrač Prvu ligu i trebao bi se boriti s Dinamom koji je tada imao igrače na plaći od 40, 50 tisuća eura mjesečno”, [ispričao](#) je Plazibat.

Prošlo je desetljeće od ove Plazibatove konstatacije, a Dinamo još uvijek ima igrače na plaći 40 do 50 puta većoj od nekih drugih prvoligaških klubova. Prema [podacima](#) iz 2019, o izdacima klubova za plaće u najvišem rangu natjecanja Dinamo je na svoje igrače trošio tri puta više od prvog mu pratitelja Hajduka, a čak 50 puta više od Varaždina. Situacija se u zadnje tri godine tu nije značajno mijenjala, barem ne u odnosu financijski najslabijih klubova lige i Dinama. U vrhu se nešto malo mijenja pa je tako Osijek uskočio kao prva pratilja Dinamu – lanjske godine Dinamo je na plaće igrača [potrošio](#) 167,9 milijuna kuna, Osijek 56, a Hajduk 53,5 milijuna kuna.

Kada je riječ o nogometašima koji ne igraju u nekoliko najjačih klubova lige, u pravilu uvijek razgovaramo o plaćama koje se kreću od tisuću do par tisuća eura. Pritom se radi o igračima koji su posvećeni treniranju odmalena, a zahtjevi suvremenog profesionalnog nogometa njihov radni vijek čine veoma kratkim (u prosjeku do 35. godine života). Za mnoge koji u karijeri nisu uspjeli zaraditi i uštedjeti velike cifre, daljnji rad i egzistencija veoma su nesigurni.

PROBLEMI NA CIJELOM BALKANU ISTI

O tome nam govori i **Panče Kumbev**, bivši nogometaš, a sada predsjednik [Sindikata nogometaša Makedonije](#) (Sindikat na fudbaleri na Makedonija). Njihovo je sindikalno organiziranje započelo 2014. godine, a 2017. su primljeni u FIFPRO, međunarodnu organizaciju profesionalnih nogometaša.

FIFPRO

General Assembly ■ Rome 2018

Panče Kumbev, foto: osobna arhiva

“Problemi su uglavnom isti na celom Balkanu. Neredovno plaćanje, neprofesionalni uvjeti za profesionalni sport. Kad smo krenuli sa sindikalnim radom naši klubovi nisu bili dionička društva, već udruge građana. Samim tim i fudbaleri nisu bili u potpunosti statusom profesionalci”, kaže nam Kumbev. Dodaje kako neki igranjem u našim ligama mogu dobro živjeti, ali teško da mogu zaraditi za miran život u budućnosti.

“Male su plate u Makedoniji. Doduše, ima par klubova koji mogu dobro platiti, ali u biti 1.000 evra je prosečna plata kod jednog normalnog nogometaša koji nastupa u prvu makedonsku ligu. Oko devedeset procenata od njih imaju profesionalni ugovor, a deo su i amateri”, navodi naš sugovornik.

Ovoga je ljeta upravo Dinamo igrao protiv makedonskog prvoligaša Škupija, u 2. pretkolu Lige prvaka. Prije utakmice s Dinamom, nogometaši Škupija igrali su protiv Lincolna iz Gibraltara. O tome u kakvim radnim uvjetima igraju nogometaši Škupija, govore i [njihova putovanja](#) na europska gostovanja.

Igrači tako su nakon utakmice na Gibraltaru osam sati boravili na plaži, čekali let. Sljedeća postaja bila im je Beč, kamo su stigli redovnom avionskom linijom iz Malage. štedjelo se i na troškovima smještaja i u Beču, pa su igrači spavali u McDonald'su. Tamo su proveli 10 sati, a video zapis svega se pojavio i na društvenim mrežama. Iz Beča su zatim avionom stigli u Beograd, a onda ih je u Beogradu čekao autobus kojim su se vratili u Skoplje. Na povratak kući s gibraltarskog gostovanja igrači su potrošili ukupno dva dana, a i to se svakako odrazilo na njihovu spremnost za utakmice s Dinamom, kako navode Sportske Novosti.

Razloga za radničko organiziranje svakako ne nedostaje. Kumbev nam priča kako je na početku sindikat bio prihvaćen s dozom nevjerice, ali s vremenom su ih ljudi počeli podržavati i prepoznali njihov rad. Metode su im bile jednostavne, direktni sastanci, razgovori o problemima, objašnjavanje što FIFPRO znači i može kao matična im kuća.

“Klasičan štrajk kod nas nije bio, ali bilo je par akcija, opomena namijenjenih određenim klubovima. Takav je bio slučaj prije šest godina kad je cela liga nosila majice, a svi igrači su stajali pet minuta posle prvog sučevog zviždaljka u znak podrške igračima Metalurga koji su imali velike probleme u svom klubu. Pomogli smo u procesu da se liga pretvori u profesionalnu, igrači sada znaju da imaju potporu kad god zatreba. Kad je bila epidemija korone organizirali smo testiranje igrača cele lige i tako otkrili par slučajeva pozitivnih igrača i liga je prekinuta u istom trenu”, govori Kumbev. Dodaje kako im je trenutno najveći izazov nezavisna arbitraža, koju još uvijek nemaju.

PRIMJER SURADNJE

Posebnu mu nadu daje suradnja s drugim sindikatima, a naročito suradnja s kolegama s ovih prostora. “Najveća saradnja je saradnja s našim kolegama iz bivše Jugoslavije. Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Slovenija su uvek tu za nas i čujemo se svakodnevno i pomažemo jednim drugima. I samim tim dajemo primer svim organizacijama u regionu kako treba da se surađuje i kako treba da funkcioniše Balkan”, zaključuje Kumbev.

Na Radničkim pravima smo ranije [razgovarali s Aldinom Džidićem](#) iz Sindikata profesionalnih fudbalera BiH i [Mirkom Poledicom](#) iz Sindikata profesionalnih fudbalera Srbije Nezavisnost.

“Vjerujem da ta naša skupina sindikalnih organizacija, sportskih radnika i sportskih pravnika može biti primjer brojnim političarima kako se ostvaruje regionalna saradnja”, poručio je tada Džidić.

"Mi smo pre svega prijatelji, podržavamo se, pomažemo jedni druge, razmenjujemo iskustva. Jako sam srećan što našim primerom možemo da pošaljemo poruku svima s prostora bivše Jugoslavije, spajamo mostove i međusobno se poštujemo", kazao je Poledica. Odličnu suradnju s nogometnim sindikatima iz regije istaknuo nam je u ranijem [razgovoru](#) i **Mario Jurić** iz Hrvatske udruge Nogometni sindikat.

Što se nogometa na ovim prostorima tiče, Jugoslavija živi, a u njoj vrijedi – jebo sad hiljadu eura.

*Objavu ovog teksta podržala je Agencija za elektroničke medije, putem Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama u 2022.

Naslovna fotografija: Ivana Perić

Tekst napisala:

[Ivana Perić](#)
